

Fiscaal afschrijven verkort terugverdiëntijd met 1-2 jaar

A. T.J. van Scheppingen (onderzoeker sectie economie PR)

In de praktijk vinden afschrijvingen plaats op basis van de fiscale boekwaarde en niet op basis van de huidige vervangingswaarde. Dit laatste criterium is de basis voor de bedrijfseconomische rentabiliteit nu en over een aantal jaren. In dit tweede artikel over quotumaankoop bekijken we het verschil in effect op de terugverdiëntijd tussen die twee afschrijvingscriteria.

Met de bedrijfseconomische terugverdiëntijd wordt het afschrijven op basis van de huidige vervangingswaarde bedoeld. Het is de periode, in deze situatie het aantal jaren, die nodig is om het investeringsbedrag via de extra winst van deze investering weer terug te verdienen. Pas na deze periode draagt de investering bij aan de winstcapaciteit van een bedrijf.

Voor twee uitgangspunten, zelfvoorzienend en niet zelfvoorzienend voor het eigen ruwvoer, is variatie aangebracht in de aan te kopen hoeveelheid quotum en de eigen-vermogenspositie op het moment van aankoop. Voor de uitgangspunten en de verschillende aankoopssituaties wordt verwezen naar het eerste artikel over quotumaankoop op bladzijde 45 van Praktijkonderzoek 1^e jaargang nr. 2.

Wijzigingen in uitgangspunten

De fiscale afschrijving van het aangekochte quotum vindt nu plaats in 3 jaar. In overleg met de Vereniging van Landbouw Boekhoudbureaus is, omdat op dit moment 1992 officieel het laatste jaar van de quotering is, de periode van fiscale afschrijving verkort van 4 tot 3 jaar.

In oktober 1988 werd bekend dat met terugwerkende kracht tot 1 januari 1988 de investerings-subsidie *Kleinschaligheidstoelage* (KST) op melkquota is afgeschaft. In de nieuwe berekeningen is deze subsidie niet meer meegenomen.

Bedrijfseconomische terugverdiëntijd bij diverse aankoopssituaties.

In tabel 1 is de bedrijfseconomische terugverdiëntijd van de diverse aankoopssituaties weergegeven. Dit is gebeurd op basis van de nieuwe uitgangspunten. Bij deze uitgangspunten voor het bedrijfsbegrotingsprogramma bedraagt het saldo totale opbrengsten minus toegerekende kosten f 0,58 voor het zelfvoorzienende bedrijf en f 0,50 voor het niet zelfvoorzienende bedrijf. Hierbij blijkt uit tabel 1 dat bij alle alternatieven een lange terugverdiëntijd ontstaat. Ten opzichte van de berekeningen in het eerste artikel waarbij de bedrijfseconomische afschrijving in 4 jaar plaatsvond en waarbij de investeringssubsidie KST verkregen werd, blijkt dat de terugverdiëntijd in de meeste alternatieven met 1 jaar is toegenomen. Dit effect ontstaat grotendeels door het wegvallen van de investeringssubsidie KST.

Tabel 1 Bedrijfseconomische terugverdiëntijd in jaren van de verschillende alternatieven bij een aankoopsprijs van f 2,50 per kg melk.

Aankoop melk (liter)		Maximaal		Helf maximum	
Melk (kg) per ha cultuurgrond		20.000	12.500	20.000	12.500
Bedrijfssituatie	Eigen vermogen (%)	Saldo per kg melk (gld)			
Zelfvoorzienend	60	0,58	12-13	>13	12-13
	80	0,58	11-12	>13	11-12
Niet zelfvoorzienend	60	0,50	>13	>13	12-13
	80	0,50	12-13	12-13	11-12

Tabel 2 Vergelijking bedrijfseconomische en fiscale terugverdientijd bij de situatie aankoop melk helft maximum en 20.000 kg per ha.

Bedrijfssituatie	Eigen vermogen (%)	Saldo per kg melk (gld)	Afschrijving op basis van	
			vervangingswaarde	fiscale boekwaarde
Zelfvoorzienend	60	0,58	12-13	10-11
	80	0,58	11-12	9-10
Niet zelfvoorzienend	60	0,50	>13	12-13
	80	0,50	12-13	10-11

Verskil in terugverdientijd

Voor de situaties met mel aankoop van 20.000 kg per ha is in tabel 2 zowel de fiscale als de bedrijfseconomische terugverdientijd weergegeven. Bij deze aankoopssituaties is de fiscale terugverdientijd 1-2 jaar korter dan de bedrijfseconomische terugverdientijd. De overige in tabel 1 weergegeven varianten vertoonden dezelfde tendens.

Variatie in saldo en aankoopsprijs

In het eerste artikel over quotumaankoop zijn voor twee aankoopssituaties variaties aangebracht in saldo (opbrengsten minus toegerkende kosten per kg melk) en aankoopsprijs per kg melk. Door variatie in het saldo kunnen we bedrijfssituaties met een hoger of lager bedrijfsrendement ten opzichte van de twee uitgangsbetrijven benaderen. Variatie in saldo kan onder andere ontstaan door verschil in melkprijs (vet- en eiwitpercentage) of door verschil in voerprijzen.

In tabel 3 is de fiscale en bedrijfseconomische terugverdientijd van een aankoopssituatie weergegeven. Hierbij is gevarieerd in saldo per kg melk en aankoopsprijs per kg quotum. Ook bij de in deze tabel doorgerekende aankoopssituaties blijkt dat de terugverdientijd bij afschrijving op basis van de fiscale boekwaarde ongeveer 1-2 jaar korter is. Dit bevestigt het in tabel 1 gevonden verschil. Verder blijkt dat zowel de bedrijfseconomische als

de fiscale terugverdientijd grotendeels bepaald wordt door enerzijds de aankoopsprijs per kg melk en anderzijds het reeds (voor aankoop) aanwezige saldo per kg melk. Bedrijven met een hoog saldo (f 0,70) zijn duidelijk in het voordeel tegenover bedrijven met een laag saldo (f 0,50). De kortste terugverdientijd bij beide afschrijvingssystemen wordt bereikt in de aankoopssituatie met een saldo van f 0,70 per kg melk en een aankoopsprijs van f 1,50.

Samenvatting en conclusies

Uit berekeningen blijkt dat afschrijving op basis van de fiscale boekwaarde in plaats van de vervangingswaarde (bedrijfseconomische afschrijving) de terugverdientijd met 1-2 jaar verkort. Verder bleek dat de tendens in terugverdientijd bij afschrijving op basis van vervangingswaarde vergelijkbaar is met de tendens voor afschrijving op basis van fiscale boekwaarde.

De conclusies uit het eerste artikel over quotumaankoop kunnen hiermee overgenomen worden. Ook voor de fiscale terugverdientijd geldt dat de terugverdientijd korter wordt bij zoveel mogelijk melk per aangekochte hectare grond, een hoger percentage eigen vermogen, een hoger aanwezig bedrijfsrendement en een zo laag mogelijke aankoopsprijs.

Tabel 3 Bedrijfseconomische en fiscale terugverdientijd in jaren bij een bedrijfssituatie met 80 % eigen vermogen waarbij gevarieerd is voor het saldo opbrengst minus toegerkende kosten per kg melk en aankoopsprijs per kg melk.

Aankoopsprijs melk	f 1,50		f 2,50		f 3,50	
	vervangingswaarde	fiscale boekwaarde	vervangingswaarde	fiscale boekwaarde	vervangingswaarde	fiscale boekwaarde
Saldo (gld) per kg melk						
0,50	6-7	5-6	11-12	9-10	>13	>13
0,60	5-6	4-5	9-10	7- 8	>13	12-13
0,70	4-5	3-4	7- 8	6- 7	10-11	9-10